

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. VII. De charitate ad externum proximum habenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

potest summopere inficere, si praesens remedium non adhibeatur separandus est. -- Praecipuum utriusq³ partis vinculum, ad membrorum inter se & cum Capite suo unionem, amor est Dei, ac Domini nostri IESU Christi: cum cuius divina ac summa bonitate, si superior & inferiores valde uniti fuerint, per facile inter se ipsos unientur: idq³ per eundem illum amorem fiet, qui à Deo descendens ad omnes proximos pertinet h. i. Hinc & p. 9. c. 2. inter doctes varias, quibus ornari Praepositum Generalem optandum est, omnium prima haec erit, ut cum Deo ac Domino nostro quàm maxime conjunctus, & familiaris, tam in oratione, quàm in omnibus suis actionibus sit; ut còuberius ab ipso, ut boni totius fonte, universo corpori Societatis abundantè donorum, ac gratiarum eius participationem, ac multum valoris & efficacia omnibus illis rationibus, quibus ad animarum auxilium utetur, impetret. h. i.

CAPUT VII.

De charitate ad externum proximum habenda.

I. **Q**Uoniam juxta verbum Christi, luc. 6. 38. *date & dabitur vobis.* lucrosa res est charitas ad proximum, & misericordia; hinc, *quod vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis:* si parca manum ad subveniendum proximo in operibus misericordiae tum corporalibus, tum spiritualibus habneritis, etià manus divina contra & erit vobis; &

& ipse occludet corda, & retrahet manus benefacere potentium. Qui magnos vult capere pisces, pisciculum hamo affigit. Religiosi magis dediti operibus misericordiae magis benedicuntur à Deo etiam in temporalibus; nam Christus suo verbo deesse nequit: *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur*, non solum in futuro, sed etiam in hoc saeculo, non solum in anima, sed etiam in corpore. Hinc verissimum dicit Scriptura Prov. II. 17. *Benefacit anima sua vir misericors*, id est, alteri benefaciendo, simul insuper sibi ipsi indirectè benefacit, dum sibi fructus ex opere charitatis accrescit veluti granum frumenti (ut ait D. Basil.) projectum in terram, fructum reddit, & lucrum uberius parit seminanti. De quo & S. Gregor. in Registro: *Quidquid tribuitur pauperi, si subtili consideratione pensetur, non est donum, sed mutuum; quia, quod datur, multiplicato sine dubio fructu recipitur.* h. i.

II. Opus angelicum, & valde fructuosum est etiam temporaliter, si pauperes Religiosi ex paupere penu pauperibus libenter communicent. De quo eleganter doctrinaliter S. Chrysol. homil. de eleemosyna: *Manus pauperis est Abrahae sinus, ubi, quidquid pauper acceperit, mox reponit. Thesaurus caeli est manus pauperis, quod suscipit, ne in terra pereat, reponit in caelum. Manus pauperis est gazophylacium Christi, quia quidquid pauper accipit, Christus acceptat. Da ergo homo pauperi terram, ut accipias caelum: da nummum, ut accipias regnum: da micam, ut accipias totum: da pauperi, ut des tibi; quia quidquid pauperi dederis,*

tu habebis: quod pauperi non dederis, habebit alter. b. i. Aptè ad hæc quoque ait Hugo Cardinalis, quòd viri misericordiæ dum miseras aliorum sublevant, in propriis egentis & miseriis sublevari merentur. Dumque in hoc parci & avari sunt, sibi ipsis etiam temporali dispendio nocent. De quo *Lanzizius* ex Soc. Jesu exemplū narrat, quòd *Rodriguez* viderit quondā dæmones nube densa, protinus supra vineam, illam grandine frequenti penitus destruxisse, ideoque iussus est à Deo Superiori significare, id ob defectum spei, & paritatem ipsius contigisse. Proinde *beatius est magis dare quàm accipere*, quod est verbum Domini Jesu, Act. 20. 35.

III. *S. Franciscus* Pater noster singulariter fuit à Deo benedictus benedictione temporali & spiritali, eò quòd singularem ostenderit semper miserationem ad alios egentes: Dum vestem dedit malè vestito militi, vidit de nocte Christum, speciosum palatium cum militaribus armis rependentem, dicente Christo: *Tua erunt hæc omnia, & militum tuorum.* Franciscana Religio gloriatur in eodem Christo promissore largissimo, totum mundū esse suum, ad suum obsequium, & beneficium, si Francisci virtutes imitari non destiterit. Meritò *S. Franciscus* cum Job dicebat: *Pater eram pauperum*, quia magno charitatis officio studium misericordiæ vertit in donum naturæ: & dum externis pauperibus succurrere non destitit, suis pauperibus Filiis divinæ beneficia largitatis abundè præsto esse semper expertus fuit. Et qui in se ipso paupertatis egestatem vix sublevabat,

in

in aliis eam tolerare vix poterat, quin sublevaret; sibi pauperi durus, aliis pauperibus benignus: invidus alienæ inopiæ ex compassione pia, suam verò sufferens ex virtute ingenita. Sat dives erat *Franciscus*, cui Conditor efficiebatur census. Quod idem satis agnovit *S. Birgitta* c. 70. revelat. extravag. quæ cum argueretur de nimis profusa liberalitate à suo dispensatore, cum tamen ipsa met indigeret; respondit plena charitatis & confidentiæ: *Demus, cum habemus, quia benignus Deus largus est nobis dare, cum indigemus.* h. i.

IV. Superior qui nimis parcus & avarus est tum erga suos subditos, tum erga externos vel pauperes, vel hospites, ex hoc fine, ut majorem substantiam conglomerando, Monasterii bona augeat, areas dilatet, ædificia ampliet, magnumque sibi nomen acquirat, ipsius annona minorabitur, benedictio in temporalibus subtrahetur, & instar spumæ marinæ deficiet, juxta illud Prov. 28. 22. *Vir qui festinat ditari, & aliis invidet, ignorat, quod egestas superveniet ei.* Hinc tales Superiores monet Apostolus Heb. 13. 5. *Sint mores sine avaritia, contenti presentibus; ipse enim dixit: non te deseram, neque derelinquam; ita ut confidenter dicamus: Dominus mihi adjutor &c.* De tali Superiore indiscreto, ac inhumano verificatur, quod dicit *Innocentius* de vil. cond. hum. *nec patientibus compatitur, nec miseris subvenit, vel miseretur, sed offendit Deum, offendit proximum, offendit seipsum; nam Deo detinet debita, proximo denegat necessaria, sibi subtrahit opportuna: Deo ingratus, proximo impius, sibi crudelis.* h. i.

Non

Non oportet plus amare pecuniam, quam proximi animam: sed potius pecunie oportet imperare, non servire. Pecunia si uti scias, ancilla est; sine scias, Domina. Seneca in prov.

V. *Charitas ad proximum* est scenus Deo placitum, sceneranti fructuosum, dupliciter lucrosum: nam, qui miseretur pauperis, Domino sceneratur. Hinc S. Ambrosius, quid hoc melius bono, si pauperibus largiaris, in quo tibi Deum debitorem quadam pietatis sceneratione constituas? sit ergo (ut ait D. August. in psal.) *Augmentum charitatis imminutio cupiditatis*; ne, ubi regnat nimia cupiditas, refrigescat debita charitas. Si Deum amemus, nummos omnino non amabimus contra Deum. Erit tibi nummus instrumentum peregrinationis, quo utaris ad necessitatem, non ad irritamentum cupiditatis. Hæc D. August. Nimia anxietas de non sufficientia, displicet Deo, nec proficit anxio: melius sensit, qui dixit psal. 22.1. *Dominus regit me, & nihil mihi deerit: in loco pascuae ibi me collocabit.* De hoc plenæ sunt historix Sanctorum.

VI. *Hospitalitas*, maximè erga Sacerdotes, Clericos, Religiosos (neutiquam tamen ad apostatas, ceteris paribus) pauperes, advenas, peregrinos, afflictos, parvulos fame pressos ac nudos, Scorphanos &c. in omnium ordinatarum Religionum constitutionibus præcipitur; attamen talis, quæ nec recipientibus, nec receptis sit occasio aut causa excessivæ inordinationis. Hinc quàm maximè placet, quod de hoc lego statutum in *Constitut. Canon. Præmonstrat. D. 2.*

e. 21. §. II. ubi decernitur, *ut in quacumque hospitium receptione hoc observetur, ut animi vultusque hilaritas eis exhibeatur: Et omni luxu ac ostentatione rescissis, juxta religiosam mediocritatem sufficienter cujusque necessitati, non voluptati satisfiat.*
 h. i, Unde hospitalitatem non jubet rationabilis charitas exhiberi iis; qui delicias & voluptates quærunt apud Religiosos, nullo alio motivo saniore incitati. Porro, cum charitas, quæ exhibetur hospiti propter Christum, ipsimet censenda sit exhiberi Christo, (ut ajunt, & experti sunt D. August. & D. Gregor.) hinc pari reverentia, affectuque obsequium hospiti est impendendum; quod indubiè Christus (cui nihil perit) multipliciter remunerabit ibi, ubi minùs speraverit, qui exhibuit. Hinc apud dictos, aliosque sanctos (qui hospitalitatis claruere virtute) indubitata fuit persuasio, hospitalitatem Monasteria non depauperare, sed conservare, *date & dabitur*: justissimum est, Conditori exigenti reddere in hospite, quod dedit hac conditione.

VII. Quoniam etiam in Constitutionibus nostris præcipitur, ut saltem bis in septimana pauperibus plebeis ad ostium mendicantibus, id, quod Fratribus residuum est, in eleemosynam erogetur, juxta illud: *quod superest, date eleemosynam, & gratis accepistis, gratis date*; Cura hinc Superiorum exposcit, ut id, quod his desolatis pauperibus, & caris Christi membris erogandum est, quamvis sit quoad substantiam vile & exile, tamen sit mundum, cum charitate accommodatum, ex cordis sinceritate benignè dispensatum ita,
 quafi

quasi esset pro seipsis, seu potius cum tanta devotionis fide, charitatis affectu, humilitatis sensu, ac si ipsimet Christo in mendico petenti porrigerent. Ita fecit copiosè à Deo remuneratus *S. Ludovicus* Rex Galliae, qui flexis genibus pauperibus serviebat, quasi suis Dominis, immo ut Christo. Idem de multis aliis Sanctis legitur. Dives Christus qui in paupere recipit, id abundè retribuit: quod hoc canali effluit, id aliâ ignotâ venâ abundè refluit. Quoad hoc me multum adificavit devota consuetudo, quam vidi praticari prope Augustam Trevirorum in aliquo Monasterio *S. Benedicti* à Reverendissimo D. Praelato (cujus memoria sit in benedictione) qui accumbens, primam & meliorem portionem è communi catino extrahebat pro Christo, id est, pro paupere; si etiam pro infirmo, major erat charitatis ostensio, & meriti augmentatio. Deus non obliviscitur hujus operis, sed benedictos benedicit ampliùs. Hinc & Religiosi illi multum commendandi, qui, amore virtutis, & Jesu olim pauperis, sibi quantumvis minutula in prandio aut cœna subtrahunt, ut Christo in paupere detur, quorum plurimi sunt, qui egestate pressi nesciunt, quid sit ad sarietatem manducare panem siccum.

VIII. De hospitibus excipiendis hoc statuit *Regula S. Benedicti*: *Omnes supervenientes hospites tamquam Christus suscipiatur; quia ipse diciturus est: hospes fui, & suscepistis me. Et omnibus congruus honor exhibeatur, maximè domesticis fidei, & peregrinis &c. h. i.*